

Новият Айнщайн
„Академик Проданов“

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

АВТОРИТЕТНО ПРИСЪСТВИЕ НА „АРСЕНАЛ“ В ИНДИЯ

Делегация от „Арсенал“ АД - Казанлък, водена от изпълнителния директор Николай Ибушев, десетки дипломати и представители на бизнеса от цял свят са уважили сното дружество „Арсенал 2000“.

На приема „Арсенал“ АД

Делегацията от „Арсенал“ с представители от индийска страна

тор на дружеството Николай Ибушев, бе сред официалните гости на специалния прием в Посолството на Република България в Индия, даден по случай Националния празник на страната

присъствието си събитието. В състава на делегацията с гости от „Арсенал“ бяха и първият изпълнителен директор на дружеството Станил Станилов и екипът на офис „Индия“ на търгов-

присъства и със специален билборд.

Продължава на стр. 3

АРТсенал

Достопочтено и достойно, с любов и пъстрина, с много фантазия и сръчност, се отчетоха и тази година арсеналските мартеничари, отбелязвайки първия ден на първия пролетен месец - март.

Близо 500 мартеници сътвори, за да зарадва колегите си арсеналци, Соня Грозева от цех 103 на завод 1 в „Арсенал“. Премени в народни носии, тя и колежката ѝ обиколиха повечето цехове на завода, посетиха и фирмената библиотека, както и дузина офиси, за да закичат с червено-бял конец с магия за здраве и берекет всички, които уважават

и ценят. Гиздавите народни бродирани премени на двете усмихнати жени, пълната кошница с мартеници и добрите им пожелания внесоха още повече настроение в първия ден на март.

Продължава на стр. 6

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Ваучер Храна

Ticket Compliments

Compliments

Edenred Идънред България www.edenred.bg
Tel: +359 2 974 0220 bulgaria@edenred.com

ШИПКА Е КАПИТАЛ ОТ ИСТОРИЧЕСКО ДОСТОЙСТВО

Десетки хиляди българи от цялата страна се събраха под Паметника на Свободата на връх Шипка, за да почетат паметта на героите, загинали за българското Освобождение след петвековно османско робство.

Сред хилядното множество в първите редици се открояваха и представители на арсеналската група русофили: председателят на местната организация и виден синдикалист Атанас Бозов и Красимир Палазов - ръководител на отдел „Здравословни и безопасни условия на труд“ в „Арсенал“.

Продължава на стр. 6

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редколегия: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолета Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Юлия Младенова, Венко Юнаков.

Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

Паметникът на Шипка краси Юбилейни монети за Освобождението

Юбилейна монета, посветена на 140-годишнината от българското Освобождение през 1878-а година, емитира в навечерието на националния празник 3-и март Българската народна банка. Тя излезе в края на февруари, сребърна, проба 925/1000, 23.33 гр. 38.61 – диаметър. Номиналът, определен от БНБ, е 10 лв. Това е една от петте юбилейни монети за тази година. Вече е емитирана посветената на Европредседателството монета, другите ще бъдат свързани със Стария бряст в Сливен, Свети Стефан и Цар

Иван Асен Втори. Монетата за Освобождението е ново издание от серията „Исторически годишнини“, ценни издания от която пази фондът на Националния парк-музей „Шипка – Бузлуджа“ в Казанлък. Един от най-големите държавни музеи у нас, той стопанисва Паметника на Свободата на Шипка, паметници край „Орлово гнездо“ и вр. Бузлуджа. Изображения, свързани с тези исторически места, са най-често поставяните на юбилейните монети, сечени за големи годишнини от Освобождението.

1978: Сто години от Освобождението

С годините все по-ценна става монета, посветена на 100-годишнината от събитията през 1878 г., с номинал 10 лв. Изсечена през 1978 г., по данни на БНБ, тя вече не се намира лесно. От едната страна на тази монета е изобразен Паметникът на Свободата на Шипка с изглед от север – с металния лъв, отлят в казанлъшката оръжейница „Арсенал“. Край него върви надпис: „Освобождение на България от Османско иго“, под паметника е изписано „1878 – 1978“. Сводест надпис „Народна Република България“ е поставен над герба на Народна Република България от другата страна на монетата. Изсечена е от себро проба – 500/1000, с 15

гр. съдържание на ценния метал, с размери 40 мм и вдълбнат текст „Вечна слава на братята освободители“. Художественият проект е на известните художници Георги Чапкънов и Стефан Ненов. Нумизматите я продават по около 60 лв.

1968: 90 години от Освобождението

За 90-годишнината от Освобождението са емитирани две монети с номинал от един и два лева. Като рядка от нумизматите се определя двулвката, вече разпродадена от БНБ. Тя е с размери 30 мм, тежи 11 грама и е по проект на големите български скулптори Валентин Старчев /известен като автор на вече събор-

ния паметник пред НДК/ и Крум Дамянов. Сцена с изображение на опълченците на Шипка, познато от картината на руския художник Алексей Попов и копирано от българския автор Димитър Гюдженев. То е от едната страна на монетата. Под

нея има надпис „1868 – 1968“. От другата страна стои „2 лв.“, окрайчен с лавров венец и надпис „Народна Република България“, под които е годината на издаването – 1969. Гуртът – страничната част на монетата, е назъбен. Пазарната ѝ цена, по която могат да я купят колекционерите, е около 6 лв.

Единият лев от 1969 г. е по-често срещан. На него е изобразен Паметникът „Цар Освободител“ в София, от двете страни на който има изписани годините 1878 и 1968. От другата страна изображението е идентично с това от двулвката – 1969 – лавров венец и надпис „НРБ“, но с изсечен номинал от 1 лв.

Левът е с големина 27 мм – диаметър, има назъбен гурт. Авторите на проекта отново са Старчев и Дамянов. Пазарната цена е около 2.4 лв., защото е сравнително достъпна.

1988: 110 години от Освобождението

Монетата, пусната за тази кръгла годишнина през 1988-а, която пази и НПМ „Шипка – Бузлуджа“, отново съдържа изображение на Паметника на Свободата

на Шипка. Има номинал 20 лв. Няма я в обращение, но е налична в касите на БНБ. Паметникът е изобразен на лицевата страна над номинала – 20 лв., от двете му страни стоят надписи „НРБ“ и „1988“. На обратната страна надписът е „110 години от Освобождението на България“ – сводест, в горната част на монетата, а долу – „от Османско иго“ с годината „1878“ под релефа със сцена с женска фигура, руски войници и български опълченци. Външният пръстен на монетата е от лавров венец. Монетата мат-гланц тежи 11.2 гр., с гладък гурт, 30 мм диаметър и е с тираж от 100 000 броя. Монетата отпре-

ди 30 години може да се намери за 10 лв., показват специализираните сайтове. Монетата е една от най-красивите.

1998: 120 години от Освобождението

Не се среща често монетата от 1998 г., също от серията „Исторически годишнини“. Тя е сребърна, проба 925/1000, 23.33 грама със сребърно съдържание 21.58 гр. Пусната е в тираж едва 15 000 броя и след деноминацията има номинал 10 лв. Диаметърът е 38.61 мм, което я прави една от големите, сечени по повод Освобождението. Авторите на художествения проект са Кънчо Аврамов и Стефан Ненов. Пазарната ѝ цена е 51.6 лв. Не е в обращение, но е налична в касите на БНБ. Официалното наименование на монетата – „120 години от Освобождението на България от

османско робство“ е изписано около образа на спасителя на Самарското знаме, опълченецът Никола Корчев, по картината на чешкия художник, творил в България, Ярослав Вешин. От лявата страна са изсечени една под друга годините „1878, 1998“. На обратната страна е гербът на Република България, номиналът – тогава 10 000 лв. и годината на емисията – 1998-а.

2008: 130 години от Освобождението

Значимостта на Паметника на Свободата на Шипка е отчетена и при сеченето на юбилейната монета от 2008-а година. Лицето е изображение във вътрешния кръг на емблемата на БНБ с годината „1879“, изписана върху лентата. Околвърст по външния пръстен са изписани: „Българска народна банка“, номиналната стойност „10 лева“ и годината на емисията – „2008“. На гърба във вътрешния кръг има две фигури: на руски войн и български опълченец от паметника на връх Шипка, които символизират преклонението пред загиналите в Руско-турската Освободителна война, а над тях е изписана годината „1878“. Околвърст по външния пръстен е изписан текстът „130 години от Освобождението“ с изобразен венец с надпис върху лентата „Вечна слава на героите“. Елена Тодорова и Иван Тодоров са авторите на художествения проект. Металът е сребро 925/1000, теглото е 23.33 гр., диаметърът – 38.61 мм, с гладък гурт. Пусната е с тираж 10 000 броя.

НПМ „Шипка Бузлуджа“ разполага и с монетите „1300 години България“ – „Освобождението“, издадена през 1981 г. и „1300 години България“ – „Бузлуджа“. Изсечена е и монета „120 години от гибелта на Хаджи Димитър и Стефан Караджа“ – през 1988 г., с номинал 5 лв.

През годините, откакто се сечат юбилейни монети след 1944-а, Казанлък и регионът присъстват със „110 години от рождението на Дечко Узунов“ – 2 лв., през 2009 г. – „Златната маска“ и „Свет III“ – 2008 г. Последните две са от серията „Сърковещата на България“ и са с изображения на намерените в Долината на тракийските владетели през 2004 г. от д-р Георги Китов златна маска в могила „Светицата“ и Бронзова глава – в „Голяма Косматка“.

Диана Рамналиева

Продължение от стр. 1

... „АРСЕНАЛ“ В ИНДИЯ

Поканата към казанлъшката делегация съпада с провеждането в индийската столица Делхи и на друго знаково и значимо за развитието на двустранните отношения в сферата на икономическото сътрудничество между Индия и България събитие - 18-ата сесия на Българо-индийската междуправителствена смесена комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество.

Съставът на комисията от българска страна е одобрен с решение на Министерския съвет на Република България и подписан от министър-председателя Бойко Борисов. Председател на комисията за разговори с представителите на Индия отстрана на България е Александър Манолов - заместник-министър на икономиката. В състава ѝ са включени и извънредният и пълномощен посланик на България в Индия Петко Дойков, изпълнителният директор на „Кинтекс“ ЕАД - Александър Михайлов, и Атанас Богданов - председател на Съвета на директорите на ВМЗ - Сопот.

В работата на 18-ата сесия на Комисията за българо-индийско икономическо сътрудничество са участвали и началници на кабинети в Министерството на икономиката и земеделието, директори на дирекции, експерти, представители на министерствата на туризма, транспорта, съобщенията и външните работи, представители на българската предприемаческа общност и на Националната компания „Индустрини зони“ ЕАД.

Приятелски и интензивни са установените дългогодишни двустранни отношения между България и Индия, те са изградени на базата на взаимноизгодно партньорство. Приоритет в тези отношения е търговско-икономическото сътрудничество, в което „Арсенал“ АД има традиционно участие и принос. Присъствието на делегация

от „Арсенал“ по време на такъв форум е закономерно, то е поредното доказателство за довери-

ето и авторитета, които фирмата има в Индия.
„Трибуна Арсенал“

За вас, жени!

Този свят не по женски модел е направен, но на вашите женски ръце той лежи. Всеки ден го кроим и прекрояваме, уж по-малко да ви тежи.

И не винаги успяваме, но винаги се стараем.

От сърце.

С надеждата, че ще ни обичате и такива, каквито сме. И винаги ще сте до нас.

Защото този свят не по женски модел е направен, но не можем без вас, жени!

Честит празник, арсеналки!
С благодарност за всеотдайността и обичта, с която ни обгръщате и с признателност за стореното от вас.
Бъдете здрави и щастливи!

Другата половина на „Арсенал“

chezche la femme

ГИНКА ЩЕРЕВА ОТВАРЯ ВРАТИ КЪМ ДОБРОТО

Има едно място в Казанлък, една врата, зад която можеш да стовариш всичките си неволи. Една врата, която никога няма да ти затворят. Една щедра усмивка да те посрещне. Една жена да те изпрати обнадежен. Не просто, защото е красива жена. Звучи преувеличено. Но е истина - на обществения посредник на Казанлък можеш да споделиш всичко. Неговото „всичко“ е да опита да ти посочи пътеки. Просеки в законодателната и административна джунгла, които да минеш стъпка по стъпка, за да решиш проблема си. Точно това прави Гинка Щерева. Вече почти пет години. Спечелила позицията на местен омбудсман нелесно, по предложение на „Експерти за Казанлък“, подкрепено от Общинския съвет, Щерева си върви по тази пътека последователно и с много вяра, че може да бъде полезна. Чисто женска черта - да си полезен на хората. Не е чудно, че преди Осми март се озовахме точно пред вратата на казанлъшкия обществен посредник. Естествено, беше отворена.

Какво се крие зад една вече отворена врата?

Понеже тази врата е обществена, там се трупат обществени проблеми. Но се трупат лично. Хората идват един по един. Болни, за които Здравната каса не плаща. Здрави, за които едва се намира работа. Всякакви - българи, турци, роми... вече - и бежанци. Мъже, но и жени, предимно. Женските въпроси за решаване са си много. Щерева открива, че напоследък големата причина за много от проблемите е стресът. Не е никак случайна поканата на Казанлък, която доведе тук най-популярната в Бъл-

гария психоложка Мадлен Алгафари. Мадлен прехвърли своите 50 години, Гинка наскоро - също. Не е правила нарочни равностетки. Но те идват сами. Препълнената зала при представянето на книгата на Мадлен „Пътят на сърцето“ говори на Гинка, че не е сбъркала - хората, жените,

близка е до същността ми“, казва Гинка, докато върти телефоните в търсене на административната пътека, по която да мине жена със специфична медицинска диагноза, за която Касата през ТЕЛК, лечебна пътека с помощни средства, няма. Но има помощ от приятел. За радост на обществения посредник,

на Казанлък

Проблемите на малките и порасналите деца са много, начините за решаването им - трудни за откриване. Професионален преподавател, Щерева обаче лесно открива интересните и нестандартни подходи, които отключват младите хора за креативност и смислен живот. Не случайно студентите и учениците се отзовават на идеите на обществения посредник. Заедно те вече са случили проектите „Моята първа лична карта“, „Правна клиника“, „Ти си значим, гласувай!“, кампанията за информираност относно последните Евроизбори. Сега Щерева е намерила нова ниша за дообразование на младите хора в Казанлък. Дообразование, нужно за справянето в реалния живот. Практиката ѝ показва, че голяма част от хората нямат и най-малка финансова грамотност. Така е и с подрастващите. Скоро завършващите средно образование, които не са изучавали икономика в училище, също имат проблем с това. Идеята на Щерева - да се образозават учениците в часовете на класния ръководител, за да придобият първична финансова грамотност, вече е споделена от директорите на банкови клонове в Казанлък. Те са готови да се включат в инициативата на обществения посредник за срещи по темата с големите ученици в градските гимназии. Щерева решава да работи в тази посока след един семинар, организиран от Регионалния инспекторат по образованието, който разглежда финансовата грамотност като ключова за 21-ви век. В това казанлъшкият обществен посредник има и опита на местната общност - не са редки случаите, когато при Щерева идват граждани с подобни питання. Тази

и още куп нови идеи са в дневния ред на местния омбудсман. Вярна на себе си, Гинка Щерева ги осъществява по нестандартен начин. Вярва в уникалния подход към децата във всеки различен случай. Убедена е, че в днешно време интересът им може да бъде провокиран само с обич към тях и с нестандартни образователни подходи.

Сред типично женските проблеми е и справянето в работна среда, където мъже липсват, показва опитът на Щерева и като медиатор, и в личното ѝ женско качество. Цели области на обществения, административните и образователни услуги са изцяло феминизирани. В тази среда конфликтните ситуации все още не се преодоляват по най-добрия начин, казва омбудсманът на Казанлък. За ежедневните грижи към хората от семейството, въкъни, не е нужно изобщо да се говори. Те са отдавна определени като фактор, който намалява времето за почивка на жената у дома, допълнително стресира работещата жена и майка. Затова Гинка е открила за себе си четенето на полезни книги за справяне със стреса, перпоръчва ги и затова покани в Казанлък Мадлен Алгафари. Щерева често цитира оптимистичните съвети на Мадлен, звучат ѝ близко, двете са в една житейска възраст. Не всяка жена може да бъде Мадлен. Не всяка може да измине чудото на истинския Ел Каминьо до Сантяго де Компостела. Но също като Мадлен, Гинка вярва, че чудесата в живота са навсякъде край нас. Стига да имаш очи да ги видиш и сърце да повярваш. Точно тази врата, към вярата в чудесата на протегнатата ръка, Щерева никога и за никого не затвара.

Диана Рамналиева

Гинка Щерева (в средата)

имат нужда от веща ръка, докато вървят по своя личен път „Камино“. „Мога да кажа, че състраданието, милостивостта, подкрепата за другия, е в моята природа. Няма как да не съм отзивчива“, със сигурност обича жената у Щерева след такъв голям вече житейски опит. С тази нагласа тя носи и личния си кръст. Не мисли, че нейният е най-тежък. Но не е и лек. У дома още преодоляват тежък здравословен проблем след инцидент. Гинка се бори и с опакото на един тийнейджърски характер. Докато си повтаря за сетен път Притчата за Кръста, който носим, Гинка става все по-сигурна, че нейният е да подкрепя околните. „Работата да помагам ми носи лично удовлетворение,

както и на нуждаещите се, в Казанлък има хора, които подават приятелска ръка. Един от тях със сигурност е стилистът Стенли, който дарява на онкоболни така нужните при химиотерапията перуки от естествена коса. Никой не е застрахован от тежки здравословни проблеми, казва Щерева. Изпитала го е и на свой гръб. В такива ситуации с близки човек просто вярвай и възприема всичко като лично изпитание, като пробване на личните си сили, като гонитба на отговора на въпроса: „До къде мога да се справя? - Силен човек ли съм...?“. В такива моменти време и сили за развличения няма. Разнообразието се намира в работата. И в щастието да си опора за другите. Децата са темата, която тревожи най-много омбудсман

ОГЪН МОМИЧЕ ОТ 4/170 ЖИВЕЕ КАТО ПО СЦЕНАРИЙ ЗА ФИЛМ

Наистина е огнена. Червена коса, будни светли очи, прекрасна усмивка, татуировки – това е външният израз на динамиката в нея, а в душата – борбена, смела, търсеща непрекъснато новото и ценното в живота, привлечена от стойностните неща наоколо и от

ативата се подема и от синдикалната организация на КНСБ в Мъглижкия завод на „Арсенал“ с председател Мария Мазнева, включват се целият цех 170 и целият Завод 4. Само за два дни се събират над 2500 лева, които помагат на младата жена да започне животос-

но се стремя да ги приемам като част от моя живот и се старая да се изправям колкото се може по-бързо на крака. Много съм позитивна, защото знам, че, ако се отпусне човек, нещата стават наистина безнадеждни“, споделя Петя Мирчева на чаша ментов чай. Въпреки младостта си, рано е пораснала и помъдряла. Не обича кафенета и дискотеки, рядко гледа телевизия, с изключение на младежкото риалити „София ден и нощ“, а новините нарича „зловини“, защото „добрата новина в телевизията отдавна е лошата новина“. В свободното от работата в завода и ангажиментите по детето и лечението си време излиза сред природата. Обича да е навън, да е в гората, на чист въздух. Качва се на Балкана, харесва да е на Бузлуджа, откъдето се открива чудесна панорама, ходи и на язовир Копринка. А в София задължително си отделя време за Витоша. Когато все пак остава въкъщи, чете книги. Любимите са „Не без дъщеря ми“ и „50 нюанса сиво“. Филмът, който може да гледа отново и отново, е „Момиче за милиони“ – може би, защото като ученичка тя самата е тренирала бокс.

И още една странност крие „Водолеят“ Петя Мирчева. Татуировките са нейната мания. Колкото и необичайно да звучи, единственото, което я успокоява в напрегнатото ежедневието между работата, грижите за малката Даная, която отсега заявява, че ще стане лекарка, и тежкото лечение, е звукът на машинката в ателието за тату. А татуираният на ръката ѝ израз „Никога не се предавай“ е като мантра, която тя винаги си повтаря и като че ли оттам ѝ идват сила, енергия и надежда.

„Благодарение на силния ми дух и характер, на ината ми дори, няма да се дам на болестта“, твърдо казва огнената Петя и споделя, че обича да живее в динамиката, в напрежение. Ако един ден е спокойно около нея, това не е нейният живот. Има две мечти – едната е да си купи собствено жилище, защото досега все на квартира е живяла, а втората е смайваща – да стане комедийна актриса. „Идва ми отвътре да забавлявам хората, да ги разсмевам и да им нося добро настроение и радост“, признава младата жена. Но това го оставя за следващ разговор, защото съвсем наскоро ѝ предстои отново пътуване до болницата в София. А там всеки път има по някаква неприятна изненада, която ѝ поднася собствените ѝ организъм. Дори се чуди какво още ще ѝ се случи след поредната процедура, защото за нейните 26 години е преживявала какво ли не. „Но това са предизвикателства, които приемам усмихната“, казва арсеналката Петя. Признава, че се чувства прекрасно в цех 170 на Завод 4. „Много ми е хубаво тук. Когато съм на работа, не мисля за болестта. Имам много добри колеги, началникът ми Георги Иванов е изключителен човек и ръководител. Всички сме страхотен екип, помагаме си и се подкрепяме. Дори в момента в завода се събират средства в помощ на една работнич-

ка от съседния цех, която страда от множествена склероза“, допълва тя. Ръководството също я разбира и подкрепя. Предвид здравословното ѝ състояние, ѝ предложили да започне работа в първия цех, който е най-близо до портала, за да върви по-малко време пеша. Тя отказала – заради колегите, заради началника, заради самата работа, пък и ходенето е полезно за здравето.

Огън момичето Петя Мирчева. Някога тренирала бокс, сега бори болестта си с още по-силен спортен хъс, с невероятна воля и кураж. Твърде бързо помъдряла за своята младежка възраст, но и рано открила вярната посока – никога да не се отчайва и предава, винаги с усмивка да се изправя след тежките изпитания в живота. И да цени истинските приятели – тези, които са до нея в трудните мигове. А в Завод 4/170 хората са точно такива.

Юлия Младенова

движението напред. Това е огън момичето от Завод 4, цех 170, на „Арсенал“ АД Петя Мирчева, която вече трета година работи като машинен оператор. Не съм срещала досега човек, за когото толкова точно да важи изразът: „Това, което не те убива, те прави по-силен“. За Петя това е вярно едно към едно.

Тъй като все още е в разцветта на младостта си, не е неважтелно да споменем възрастта ѝ – на 26 години е. Завършила е Професионалната гимназия по транспорт и транспортен мениджмънт в Казанлък. На 21 години вече е майка на прекрасната Даная, родена през октомври 2013 година. Майчинството носи огромна радост на Петя, но безметежно щастливите мигове за нея траят само 2 дни, защото след раждането на детето организъмът на младата жена буквално се срива. Трудно ѝ поставят диагноза, но в крайна сметка се установява тежко аутоимунно заболяване – Системен лупус, който при нея засяга кръвта и белите дробове. Заболяването не се лекува, но може да се поддържа организъмът в добро състояние, благодарение на адекватно и постоянно лечение. А то включва ежемесечна химиотерапия и скъпо струващо медицинско лечение, което се извършва от специализирана болница в София.

Тъй като семейството на Петя няма финансовите възможности да плаща лечението, майка ѝ Даниела Мирчева решава да се обърне за помощ и подкрепа. Първи се отзовават членовете на „Експерти за Казанлък“. Иници-

пацията се подема и от синдикалната организация на КНСБ в Мъглижкия завод на „Арсенал“ с председател Мария Мазнева, включват се целият цех 170 и целият Завод 4. Само за два дни се събират над 2500 лева, които помагат на младата жена да започне животос-

пацията се подема и от синдикалната организация на КНСБ в Мъглижкия завод на „Арсенал“ с председател Мария Мазнева, включват се целият цех 170 и целият Завод 4. Само за два дни се събират над 2500 лева, които помагат на младата жена да започне животос-

пацията се подема и от синдикалната организация на КНСБ в Мъглижкия завод на „Арсенал“ с председател Мария Мазнева, включват се целият цех 170 и целият Завод 4. Само за два дни се събират над 2500 лева, които помагат на младата жена да започне животос-

пацията се подема и от синдикалната организация на КНСБ в Мъглижкия завод на „Арсенал“ с председател Мария Мазнева, включват се целият цех 170 и целият Завод 4. Само за два дни се събират над 2500 лева, които помагат на младата жена да започне животос-

Шанс за работа

„Арсенал“ АД търси да назначи специалисти за следните работни позиции, с месторабота в Казанлък:

1. Инженер проектант по част Електро
2. Инженер проектант КИП и А /Контролно-измервателни прибори и Автоматизация/
3. Инженер проектант Електро и КИП и А

Изисквания към кандидатите:

Висше техническо образование – бакалавър или магистър; Владее на чужди езици е предимство; Компютърни умения – MS office, Internet, Auto CAD, EPLAN, софтуер за управление и проектиране; Опит в проектирането на системи за управление, базирани на промишлени контролери, КИП и А съоръжения, промишлена автоматизация и електроинсталации; Познания в съответната нормативна база и специализирани софтуерни продукти; Личностни качества: способност за работа в динамична среда, аналитично мислене, организиране, прецизност.

Необходими документи за кандидатстване:

Автобиография
Актуална снимка
Мотивационно писмо

Фирмата предлага много добро възнаграждение.

Лице за контакт -
Васил Вълчев, телефон: 0888 510 231

Кандидатурите ще бъдат разглеждани при стриктна конфиденциалност и спазване на ЗЗЛД/ Закон за защита на личните данни/. Контакт ще бъде осъществен само с одобрените по документи кандидати.

Повече информация -
отдел „Личен състав“ на фирмата,
на телефон: 0431 5 77 47

Документи и формуляри за кандидатстване могат да бъдат изтеглени от сайта на „Арсенал“ АД

arsenal@arsenal-bg.com/kadri

или получени от гише „Пропуски“ на централен портал от 7,00 до 17,00 часа.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: kadri@arsenal-bg.com или подадени лично в Приемната на фирмата всеки делничен ден от 10,00 до 12,00 часа на адрес: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис №4.

Документи за кандидатстване могат да се получат и в Приемната на „Арсенал“ АД на същия адрес.

В ДОМА НА АРСЕНАЛЕЦ РАСТЕ НОВ АЙНЩАЙН

Той е син на арсеналеца Пламен Проданов. Вестникарят.

Последното, превърнало се на практика във фамилно име, идва от четвъртвековния начин, по който Пламен

стрелка след нея?

И решава квадратни уравнения още от края на забавничката си.

Пак някъде оттам, провокиран от учебен справочник на дядо си, започва да създава

матичката Радушка Иванова.

Компромисно, с по-големите. В четвърти вече си бил новина, влизайки в каталожната Математическа с точки от олимпиади и класирания, без аналог и до момента.

на интернет, през английски език и все още дори не знае някои термини на български.

А в паузата между два експеримента от учителите му по математика и физика научава, че това обикновено момче, с дълбоки и мъдри пораснали очи... има необичаен, огромен потенциал и талант един ден да стане... новина. С нещото, което създаде, открие и постигне.

Заради посвещението си на взаимната любов и симбиоза между него, физиката, математиката, историята, археологията, жаждата за знания за света.

Заради невероятния си математико-физически потенциал за анализи, изследване на непознатото, заради упорството и труда да навлиза в дълбините на Вселенското знание и заради невероятната си отдаденост и трудолюбие.

За Александър участието в олимпиадите и математическите състезания е начин да поддържа форма. Не да трупва точки и престиж. Да храни любопитството си, да предизвиква самия себе си. Да види докъде може да стигне и какво ново може да „изтиска от себе си“.

„Счита математиката за футуристична наука и искрено

мокласникът Александър.

Затова отново сам, провокиран от любопитството към Вселената, заляга първо над Теорията на относителността на Айнщайн, после над Теорията на квантовата механика и накрая над Теорията на струните, за да извежда уравнения, даващи стандартния модел на Вселената.

Вярва, че именно така могат да се открият посланията на микросвета към нас.

Всичко му е интересно.

А когато има свободно време, обича да обръща двора с дядо си в Шипка и да му помага в електричарските работи, да реди кошара за малките прасета, да храни котките и куче, да спортува, да решава олимпийските задачи, дадени му от златния Тео.

И не бяга от добрините. Не само защото вярва в безапелационността на законите на физиката. А защото Алекс Проданов е едно добро момче. Затова и направил с приятели филм за диабета, за да помогнат в битката с него на момиче от гимназията.

И вярва, че стремежът към добро и взаимност може да промени света. И хората.

И че непременно се върви от малката крачка към големия скок.

изхранва семейството си. Той е първият голям разпространител на вестници в новите времена в Казанлък. Нищо, че бил „Хаджиеновец“, със специалност „Студена обработка на метали“. Сега времената са други и Пламен вече четвърта година е част от колектива на Завод 3, цех 150. Монтажник на боеприпаси е. Работи на смени.

Тази седмица Пламен има прекрасен повод да почете: баща е на медалист. Сребърен. От една от най-големите и престижни световни математически олимпиади в света. Тайландската - ТИМО. Синът му Александър, който е в 8 клас на казанлъшката Математическа гимназия, спечели сребърен медал в надпревара с най-добрите математици от Азия.

Победата там с момчето си сподели и самият Пламен, който съпровожда сина си в азиатската страна.

С успехите на момчето си Пламен тепърва ще свика да се гордее. За сина му Александър светът тепърва ще говори. Със сигурност. Не само защото заради таланта му в гимназията, в която учи, учители и ученици са му лепнали и красноречив прякор - „Академик Проданов“. Алекс Проданов е в 8-ми клас на казанлъшката Математическа гимназия. И е една от училищните гордост.

Не само защото знае отговора на задачите: къде и след колко време ще се срещнат 4 мравки, ако всяка от тях има скорост V и всяка една е тръгнала от един от четирите върха на квадрат и върви към мравката, която е по посока на часовниковата

таблицы с приближение.

Докато връстниците му теглят камриончета, той превръща в игра удивлението си от гениалността на Питагоровата теорема и заляга над простата тригонометрия. Някъде малко след 4-ия си рожден ден се научил да чете. Заради любимата си книжка „Линокио“, която почти наизустил и четял в детската градина на връстниците си.

За „компенсация“ в първи клас мъчно се научил да брои по ред, имал проблеми със събиране, изваждане, умножение.

Някъде на 5, вместо приказки, вечер майка му му четяла книги по анатомия, а той редял анатомични пъзели без проблем. Чевъръто сглобявал човешкото тяло. До най-малките подробности.

От забавничката му останал до днес жив интересът към Египет и пирамидите.

Още тогава знаел имената на всички династии на фараоните и периодите им на царуване. По момчешки бил пленен от тайните на Хеопсовата пирамида и за една Коледа си я пожелал... с камера.

На родителите си казвал, че иска да стане археолог. На 6 години владее скромно пианото и флейтата, умение, предавано по майчина линия.

На 7 вече знаел за „златния“ Тео и искал да ходи в школата му. За да учи висша математика.

Златният учител отказал на малчугана с мотива, че „му било рано“. Тогава. Малчуганът обаче не се отказал.

В трети клас го взела мате-

На 10 години вече се вълнувал от това, колко често се срещат простите числа в реда на естествените и с

Казанлъшките медалисти от Тайланд: Стелиян Иванов, Даниел Бояджиев, учителят по математика Евгени Георгиев и Александър Проданов

удоволствие залягал над... Теорията на числата.

На 14 вече е... новина. Не само защото е част от Златната школа на Тео и е доказал произведението на Уолис, формулата на Ойлер, извел е формула за опростен интегриране по части, нито заради 13-те си медала, повечето златни, от различни национални и международни математически състезания, нито заради това, че без проблем решава задачи от висшата математика и свободно борави с интегралите и всякакви сложни математически изчисления по части, при това на английски. И ей-така, между другото, разбирал, че същност я е учил сам, с помощта

съжелява, че начинът, по който принципно се преподава в училище, както и физиката, лишават връстниците му в голяма степен от възможността да усетят чара на тези науки и да се потопят в магията и красотата им. Благодарен е на учителите си, на които дължи това: Христо Лесов, Мариана Попчева, Радушка Иванова, Евгени Георгиев.

„Когато се научиш да четеш изведеното в една формула от пет знака и знаеш какво има в тях и отвъд тях, взаимовръзката между тях, разбираш колко велико нещо е Вселената. И - как не е възможно толкова много красота и логичност да са просто случайност“, разсъждава ос-

И че грешките са поука. Извод. Решение занаят.

И не крие блясъка в очите си от последните световни технологични възвращения. И „играчите“ на Илон Мъск. Защото в тях вижда... себе си. И своето оставане тук. И мисли да упорства. Защото това: Христо Лесов, Мариана Попчева, Радушка Иванова, Евгени Георгиев.

Като опровергае правилото, че науката и развитието, че новите Айнщайнови и Нютонови с български корени и родители, могат да се сбъдват и виреят... само навън.

Деляна Бобева

ЖИВОТЪТ СИ СТРУВА.

Тя е от онова поколение журналисти, които са учебник. За онези, които сърцато и искрено желаят да следват примера им.

Определя себе си като „топбандит“ в професията, но не и в живота.

Името ѝ ще остане в историята на българската журналистика. Тя е първият кореспондент на България в Япония, където се открива и първото кореспондентско бюро там. Нещо повече: тя е и първата жена, чуждестранен журналист, акредитирана постоянно в Япония. Тя става очевиден на ритуалния характер на Юкио Мишима през 1970 г. Големият японски писател е прочут, колкото с публичното си самоубийство, толкова и със световния си роман „Златният храм“.

В гилдията за нея казват, че е „като отворена книга“. Разлистваш която и да е страница или влизаш в нейния файл и можеш да научиш много за Изтока, за тази земя, в която са събрали всички култури, влияния, морета, океани на далечната Азия.

Тя е сред дългогодишните автори и създатели на програмата за международни документални политически

филми „Светът в действие“ и то в години, в които да си

във всяка гореща точка на света бе привилегия на западната журналистика.

Отразявала е четири войни.

Тя е и най-дългогодишният репортер на Националната телевизия, който работи и до днес и на когото пове-

рват едни от най-тежките и отговорни репортажи с

влиятелни личности от света. Имала е професионалния шанс да интервюира имена като генерал Заяб, в оеначалник на Хо ши Мин, Далай лама, Индира Ганди и сина ѝ Раджив Ганди - минути преди бомбения атентат срещу него, и много други. Била е на всички горещи точки по света - тогава, когато дългът ѝ на репортер го е изисквал.

За колегите си тя е Ди Ди Кей или, иначе казано, Даниела Данаилова Кънева - журналист от БНТ.

Нещо повече: ветеранът на БНТ в тази професия.

Артистичното обръщение ѝ „лепва“ колегата-журналист Димитри Иванов, с когото години наред работят заедно.

Срещаме я на церемонията по удостояването на арсеналеца Христо Стоянов - ръководител на ансамбъл „Арсенал“, с най-високото японско отличие Орден на Изгряващото слънце Сребърни лъчи. Самата тя е носител на същото отличие.

Не крие възторга си от стореното от Христо Стоянов и от отношението му към българо-японските дири. И от зарада, който младите хора турк носят. Навита е да снима тези българо-японски мостове с казанлъшки корени.

Между другото споделя, че всъщност никога не е мечтала за журналистиката и смята, че тази професия не се учи в университета. „Журналистиката е начин на мислене“, убеждена е журналистката Даниела Кънева. Която временно само животът „бутнал“ в друга ниша - ядрената физика. Може би заради убеждението ѝ, че „общата молитва е положителна енергия, която, като се събере, може да балансира енергийното равновесие в света“.

И пак, като типичен физик, признава, че сама за себе си е все още непозната. Тъй като „човек непрекъснато се търси и колкото повече години минават, толкова по-бли-

зо до себе си стига“.

Убедена е, че нашата цивилизация може да оцелее, „ако Изтокът и Западът се съберат“.

Столичанка, детството на която минава в музика. Голяма част от него - в прочутия детски хор „Бодра смяна“. Оттам идва влечението ѝ към сцената, декорите, театъра, ядрената физика, английската филология, международните отношения, режисурата, актьорското майсторство. Бивша гимнастичка.

Има богат родов корен - издънка е на рода на епископа на Цариградската патриаршия Иларион Макариополски. По тази линия се родее и с бившата еврокомисарка Кристиалина Георгиева.

Има житейското и професионално щастие да познава стотици световни величия, писали човешката история през последните 50 години. Сред тях е и певецът Рей Чарлз, който пристига в България, според мълвата - и заради нея, през 1979 година.

Така се стича животът ѝ, че не създава семейство, но отглежда дъщеря.

Продължение на стр. 7

Продължава от стр. 1

АРТсенал

Верни на народната традиция - да се кичим с мартеници в първия ден на март, останаха и сръчните жени от завод 4 на „Арсенал“, довери за „Трибуна Арсенал“ Марияна Юрганджиева.

Мартеничарки от Завод 4

За поредна година остана верен на себе си и изпълнителният директор на търговското дружество „Арсенал 2000“ Христо Ибушев, който подари на всеки от служителите в дружеството специално изработена фирмена мартеница „Арсенал“. Червено-белият знак на 140-годишната фабрика е дело на казанлъшката художничка Катя Христова. За прекрасната идея заслуга има и невероятен стиличен вдъхновител.

Миналата година работещите в „Арсенал 2000“ бяха сюрпризирани с оригинална мартеница-курабия.

„Трибуна Арсенал“

Продължение от стр. 1

ШИПКА Е...

На националния празник на страната - 3 март, на Шипка, без аналог в историята ни, среща си дадоха президентът на страната

число и охрана със самолети, и с трудно придвижване. Часове наред родолюбци изкачваха пеша подстъпите към върха.

Румен Радев, техни светейшества - патриарсите на българската и на руската православни църкви - патриарх Неофит и патриарх Кирил, председател на българския парламент Цвета Караянчева, лидерите на политически партии, народни представители, омбудсманът на страната Мая Манолова, представители на местни власти и институции в страната. Националното честване на 140-ата годишнина от Освобождението на България на Шипка премина при изключителни мерки за сигурност, в това

зова двата народа да опазят неразрушени православните традиции и да съхранят християнските ценности.

Под Паметника на Свободата патриарсите Кирил и Неофит отслужиха заупокойна молитва в памет на падналите за свободата на България, с участието на Московски синодален хор.

„За първи път човечеството от този връх поздравява непокорна България“, каза в словото си кметът на Казанлък Галина Стоянова.

Община Казанлък бе домакин на юбилейните чествания по повод 140 години от Освобождението на България.

Деляна Бобева

Продължение от стр. 6

И Е БЯГАНЕ С ПРЕПЯТСТВИЯ.

Госпожо Кънева, как оцелява и се пази човек толкова дълго време в един занаят, който опустошава?

- Не знам. Не мога да ви кажа. Виждате, журналистиката е много трудна история. Аз съм от хората, които никога не са мечтали да бъдат журналисти. След десетилетия чак си дадох сметка, че целият ми живот е журналистика. Според мен, това е една много благородна и нужна на хората професия, особено в днешното време - на интензивни комуникации в света. Защото светът може да е много по-добре, ако хората се познават по-добре.

Можете да направите кариера с Вашия опит, но останете и до днес вярна на репортерството, на пътуващото кореспондентство. Защо?

- Да. Репортерите са много ценни с това, че могат да казват на другите за другите от първо лице и по този начин да събират хората. Мисля, че това е много отговорна професия.

А как се оцелява в нея?

- В журналистиката остава само този, който може да оцелее. Като при олимпийските игри е в тази професия. Отсяват се на турове най-добрите. И просто само най-добрите издържат във времето. Това е една професия, която изисква много всеотдайност, защото е работа, която се работи 24 часа. Журналистиката не е професия, в която можеш да се откъснеш от нея, особено от репортерската работа. Ти никога не знаеш какво ще стане пред очите ти и дългът ти е, както аз казвам на моите помлади колеги, да го съобщиш. Примерно, че пред Народно събрание има маймунка. Сега, ако вътре има депутати, те може да смятат, че това е слон. Но твоята работа е да кажеш, че това е една маймунка, приятелски настроена. Защото те може и да докажат, че това е слон, но това е проблем на политиката и на тяхната работа. На журналиста обаче работата е друга - да каже, че това е маймунка. В крайна сметка аз се считам за богопомазана, не само за семейството си, за учителите си, за хората, с които съм работила по цял свят, но и за тази професия, която ми разтвори, разтвори, разтвори света - че и извън земята, извън нашата галактика. Аз по принцип съм човек на точните науки, на физиката. И, ако вземем това, че днес науката прави за хората всичко така, за онова, което десетилетия за хората е било мистика, легенди, вярвания, или религия, тя едно по едно доказва, че това не е нищо друго, освен наука. Природна наука. И сега, по повод на тази прословута Истанбулска конвенция, журналистиката и досега й с хората могат само да покажат, че човекът е част, една малка пращинка от всичко онова, което е сътворението. И не ни е на нас, хората на земята, отредено да се бъркаме в Божиите работи, което общо взето означава да се бъркаме в природно

данно, защото не можем. Човек не е всемогъщ и неговата сила не е в това да се мъчи да кара слънцето да изгрива от запад и да залязва на изток. Човек не е само физическо тяло, но и много други невидими неща. Моят брат, който наскоро си отиде, Бог да го прости, все казваше: Оставете я сестра ми, с нейните невидими светове! Но сега дори и учените доказаха, че невидимата, черната част от галактиките, е по-важна. Тоест, човекът има за задача на земята да измине един път пълноценен, земен, в синхрон с природата. С всички си физически, интелектуални, емоционални и други качества, да използва пълно-

японско нещо. Нашата сага с Япония е доста дълга. Догодина се навършват 110 години от първия контакт между Япония и България. Тук е имало един принц от края на миналия век - Митишано. Мисля, че колкото и да сме различни, ние, както Христо Стоянов каза, пред камерата на националната телевизия, някъде дълбоко в нас има нещо общо. Което, според мен, ни нарежда сред най-грамотните, в човешкия смисъл на думата, духовно извисени хора в света.

Вие сте единственият разказвач и дълбок познавач на Изтока в българската журналистика. На какво Ви

Като кореспондент в Япония

ценно природния си капацитет. Защото ние, хората, както казват учените, използваме 10% от капацитета на мозъка си. А човекът има огромна енергия. И, разбира се, животът е и направен между плюса и минуса, между отрицателната и положителната енергия. Животът не е купон. Но животът е и едно стратно привлекателно изпитание, едно дълго бягане с препястия, което крие много радост и много светлина, и тя се усеща най-добре, когато минеш през страдание. Самото мое репортерство беше и продължава да е, слава на Господа Бога, доста безумно: с войни, със сблъсъци, с много грижа за болни хора по болници, но животът си струва. До последния дъх!

Защото, ето, аз толкова дълго работех в Япония, вече 47-48 години, но ме просълзи вашата церемония...

Защо?

- Защото, ето, една група от обикновени хора от Казанлък - и то толкова млади, е успяла да се докосне до японската душевност, защото човек не стига толкова лесно до това. Те са много чисти като група, като народ, те са много избистрени, много грамотни генетици - как да живеят така, че да не изпускат живота си и да се научат от земята. Затова винаги много се радвам на всяко

научиха цялото това пътуване нататък и срещите Ви с личностите от Изтока?

- Знаете ли, то е просто съдба. Всеки човек си има своя път, има своя кръст. Каквото и да учиш, съдбата ще те изведе на твоя път. Бях престъпно млада, трябваше да сменя един колега, Фреди Криспин, в Лондон, един много силен български оператор и журналист, но така се получи, че ме пратила в другия край на света. Аз се оках първият български кореспондент в историята на България в Япония, отрих първото кореспондентско бюро там. Между другото, акредитира ме дядо-то на днешния японски премиер Шиндзо Абе, когото съм интервюирала многократно. Но аз съм интервюирала и дядо му, когато ме акредитираха, и баща му, когато бях тук през 1983 година като първия японски външен министър, сега пък Шиндзо Абе се оказва първият японски премиер. Както казаха и Христо, и хората тук, Япония е една земя, вибрираща 24 часа. Аз я наричам „островна гърбица земя“ и, за да оцелее човек, трябва да бъде много точен и много искрен, и много да работи. Защото този свят около нас има нужда от опознаване. Япония те пуска направо в океана, в най-дълбоките води и нямаш друг избор, освен да

оцелееш или да не оцелееш. Един от моите филми се казва „Уважението прави силата“. Това е една уникална човешка общност, която стои високо в света, най-добрата, която знае как живеят хората заедно. Много малко хора в света, вместо да спасят себе си, тръгват да спасяват другия. И това стана много ясно, целият свят го видя при голямото земетресение преди няколко години. Къде ще видите цунами да отвлече колата ти навътре в океана и от покрива на своята кола човек да подаде ръка на другите хора. Според мен, това умение на японца е от векове: да знае, че не е сам в света, че човек е роден, за да бъде заедно с всички. Та аз самата не бих била тази Даниела Кънева, позната повече в света, отколкото тук, ако до мен, зад мен, не бяха десетки хора с техния труд - оператори, редактори... нямаше да съм това. Стоити хора са ми помагали. Но това е човешкото. И на това те учи Япония. И най-важното, на което те учи тази страна там, е да не се пропълява божият дар, наречен живот. Аз лично вярвам, че вървим по един кръговрат и идваме много пъти на този свят. И всяко идване на земята е едно завръщане. Но този, в който ние сега с вас си говорим, е единствен. И той не ти е даден да го пилееш. Сигурна съм, че не съм пропуснала нито частица от секундата на тоя свят. Животът няма пауза, няма втори дубъл.

Япония е половината Ви живот. Какво Ви даде тя?

- Япония ми отвори широко вратата към света и Изтока, една съкровищница на мъдрост. Изтокът - това са народи, откъдето идваме и ние и затова аз лично много се радвам, че има и други хора, които споделят това усещане. Които се докосват така до Япония. Виждате как едно докосване до Япония от вас, от вашия град, как прави една голяма група хора други българи. И най-страхотното е, че всички са 90% млади хора. Браво. Тази ваша история заслужава филм.

Казват, че досега с Изтока, с неговата философия, променя човека. Кои Ваши заблуди сринат този източен свят по отношение на познанието и човешкото съвършенство?

- Много са. И без другото осъзнаване, което докосването на Изтока дава, трудно бих се справила с много изпитания. Но Изтокът ми даде да разбера, че човекът не е всемогъщ. И че човек е силен, само

ако може да се схване като част, малка част, от целия голям свят. И не е без значение какво носиш в себе си. Важно е човек да осъзнае и да не се плаши от това, че животът е коктейл от успехи, провали, радости, болка, светлина, мрак... Старите хора у нас казват: „Господ не ти дава никога да преживееш нещо, което не можеш да издържиш“. Вярвам, че е така. Всеки човек си има своя кръст и своята голгота и той сам трябва да го изнесе... И едва тогава си тръгва от тоя свят. Както ни учеше Свами Дев Мурти, 108-годишният легендарен индийски гуру от Хималаите, когато посети сега България след 40 години и пое след това вечния си път: „Обичта е най-големият учител. Да обичаш, означава да забравиш за себе си и чак тогава можеш да обичаш“. В основата е опрощението. Прощката и обичта. Обичта е най-големият смисъл на човешкия живот. И е хубаво да го разберем, докато сме още тук.

За какво Ви е мъчно в българската журналистика?

- За нищо не ми е мъчно. Ние винаги сме имали силна журналистика, независимо от превратностите на историята. И по мое време, което те сега много ругаят, ние, в „Светът в действие“, имаме десетки документални филми на нивото на BBC, макар че нямаше тези пари. Не сме пропуснали десетилетия наред една гореща точка в света. И най-ироничното е, че сега, когато имаме по-голяма свобода и бягането ни е спринтово, не с препястия, както беше, ние не създаваме толкова стойности неща. Което означава, че може би човек трябва да е в някакво напрежение, да търси, да се бори с нещо, за да му роди главата нещо. Колкото по-лесно ти идва всичко наготово, се разсейваш - човек така е направен. Мъчно ми е, че младите колеги не докрай разбират едно нещо, което е основа на нашата професия. Те трябва да са много независими. Независими от всичко. Дори, ако се наложи да предават за събитие, което противоречи на техните разбирания за света. Защото те са първоизточник на информация. Особено телевизионните репортери и журналисти. Ти отиваш при човека, който се е прибрал от работа и седнал пред големия екран. „Свалил“ е всички гардове, разтворил е душата, сетивата и емоциите си и ти му наливаш в главата какво ли не. Журналистът трябва да знае, че влиза в душите и умовете на хората и това е много отговорно. Много важно. Мисля, че имаме стратно млади журналисти. Искра ми се малко повече да съзнават, че това е една професия, която се учи до живот. Че ние винаги сме в подножието на Еверест, че винаги има какво да разбереш и че не си всемогъщ. И трябва да си много независим. Не трябва да има страх. Не трябва да бъде поръчков журналистът. Нито страхлив. Нито да зависи от информацията в смартфон. Това са много важни неща.

Деляна Небава

ЕКАТЕРИНА КАРАВЕЛОВА

Мисията на българката е да бъде връзката между разединените политически елементи

Московска възпитаничка. Екатерина е родена на 21.10.1960 г. в Русе в бедното семейство на Стоянка и Велико

По-късно те ще кръстят дъщеря си Виола на героинята от тази пиеса.

В България той често ходел до

те й я поздравявали с овации.

Г-жа Каравелова бе единственият мъж в София, написал за в. „Кълонише цайтунг“ в

близките си без пари. Според Ат. Буров, той е „единственият политик, който не е откраднал нито стотинка“. Виола учела в Санкт Петербург, а Лора – в Париж. Народното събрание гласувало народна пенсия за семейството. Екатерина не уважавала Фердинанд, затова отказала помощта му. За да плати семейните дългове, продала ипотеканата си къща.

За каузата на жените. Останала сама на 42 г., тя изцяло се посветила на обществена и благотворителна дейност: 30 г. е председател на основаното от нея дружество „Майка“, помага за откриването на девическото училище „Мария Луиза“, сред учредителите е през 1901 г. на Българския женски съюз – БЖС. По време на войните 1912–1913 г. работи в болницата към Военното училище – доброволно и безвъзмездно. Наградена е от царица Елеонора със знака „Божие е нашето дело“.

През 1919 г. от името на БЖС отправя протест до Великите сили против Ньойския договор. Представява България и е оратор на форуми на жените в Лондон, Вашингтон, Дъблин и София, защитавайки сънародничките си: „Българките не си знаят цената: колко труд и сили отнема наше-

Книжовната дейност. Каравелова има дълга кариера на писателка, преводачка и публицистка. Сътрудничи на списания и вестници. Авторка е на литературна критика, фейлетони, политически памфлети, стихотворения и разкази. Превежда Достоевски, Юго, Толстой, Флобер, Мопасан, Дикенс и др. От 1935 г. е председател на Съюза на българските писателки, създаден по нейна инициатива.

Трагичният личен живот. С достойнство преживява всички свои лични трагедии. Ражда три дъщери, губи и трите. Радка умира на 3 г. от скарлатина. Виола угасва с помрачено съзнание след безследното изчезване на следващата й журналистка Йосиф Хербст. Веста за самоубийството на Лора, последвана от съпруга й Пейо Яворов, намира Екатерина в Петербург – с личните си връзки във влиятелни кръгове търсела съдействие за България. В дневника си записала: „Чувствам се разбита. Иде ми да виа...“. Няма сили да се върне в родината си, обисвали я с обиди в пресата. Наричали я „коравата майка, която се мотае по светските салони на Русия“. Накрая изпратила отворено писмо: „Престанете, големата скръб е винаги мъчалива!“

Екатерина Каравелова /1860 - 1947/ е забележителна общественичка, учителка, преводачка, писателка. Оглавява класацията „50-те най-важни жени в историята на България“. В нейно лице страната ни има своята Елинор Рузвелт. Доброволец по време на националните катастрофи. Стъпница на големия политик и държавник Петко Каравелов. Влиянието й върху него родило анекдотичната фраза: „Да се срещаме ли с министър-председателя или направо да отидем при Каравелова?“

В продължение на половин век активно участва в културния и обществен живот на страната. В следсво-божденска България тя е първата, дръзнала да пропраща пътя за себеу-върждаването на жената. Учредител е на Българския женски съюз, пред-

седател на Българската секция към Международната женска лига за мир и свобода. Една от създателите на Комитета за защита на евреите. Автор е на голям брой литературни произведения. Наградена е с много отличия: ордените „За човеколюбие“, „За гражданска заслуга“ I ст., „За култура и изкуство“, Възпоменателен кръст „За независимостта на България 1908 г.“ и други.

Името й носят: морски нос в Антарктика, дружества, читалища, училища и улици - в България и в чужбина.

Пеневи. Баштата, кожухар, умира млад. Майката изхранвала четирите си деца с пране на чужди дрехи.

Катя била на 9, когато по Коледа раздавали на бедните ученички по лакът и половина басма. На нея не дали, т. к. имала богата леля – Кириак Минкова. Лелята се ядосала и решила да даде племенницата си в „баш пансион“, в какъвто още никоя българка не се е учила – основан от сина й в гр. Николаев, Украйна. Там Катя бързо научила руски. После завършила със златен медал IV-та Московска девическа гимназия. Настанена била в дома на ген. Всеволод Лермонтов и съпругата му – „най-светлото време“ в живота й. Научили я на обноски, финес, такт. Ненавършила 17 г., Катя се завръща и става учителка. Гимназията вече била склад и тя прибрала учениците си къщи. Преподавала всички предмети, вкл. руски, френски и немски.

В Русчук всичко било различно. Улиците – тесни и криви, хората – бедни. В дома на майка й имало дървеници, нямало дори умивалник. В дворянска Русия давали по купичка сладко на всеки гост, а в България всеки взимал по една лъжичка от обща купа. Яздела, затова я наричали „амазонка“. В местния печат излизали лъжи по неин адрес. Мечтаела да учи в Медицинската академия в Русия. Съдбата обаче кроила други планове...

Бъдещият съпруг. За пръв път тя видяла Петко Каравелов в Москва, преподавал на дъщерите на познато на Лермонтови семейство. Възмутила се, когато една

Русе при брат си Любен Каравелов. Навестявал и Екатерина, разговаряли с часове. Бил умен, амбициозен, пряк, рязък и избухлив. Няколко пъти й предложил да му стане „жена, другарка“. Когато най-после си разменили годещи пръстени, тя била на 19, а той със 17 г. по-голям. Катя го предупредила, че за „прикия“ ще има един отпърничав човек, че не знае да готви, пере и глади, „нищо свесно да закърпи“.

Венчали се през 1880 г. Кумът – търговецът Иван Стоянов, пристигнал от Букурещ с огромен букет от бели рози – невиджано дотогава събитие в Русчук. От този момент нататък ще са заедно цели 29 години.

Съпруга на премиер. Няколко месеца след сватбата Каравелов бил вече министър-председател. Живеели скромно, Екатерина носела семпли шаячни костюми. Домът им будел недоумение: стара дъсчена ограда и гнила врата... В „приемната“ – селска стая с миндери, не веднъж били посрещани княз Батенберг, дипломати и разни големци от чужбина.

Каравелов бил прочут със своята начетност и честност, но и със своята разсеяност. Губел книжа и документи, дори пиел от чашата кафе, в която преди малко е угасил цигарата си. Екатерина го придружавала навсякъде и всичко записвала. После пише, редактирала това, което той й диктувал, водела чуждестранната кореспонденция. Постепенно от секретарка срещу пет лири месечно се превърнала в „държавник в сянка“. Мнозина казвали: „Дай, Боже, на всеки политически деятел такава жена-другар и дай,

Боже, на всяка жена да стои в очите на мъжа си на такава висота, на каквато Петко Каравелов поставяше Катерина“.

До 1884 г., когато Каравелов е отново премиер, а тя учителка, живели в Пловдив. Издавали в. „Независимост“, редакцията била в дома им. Веста за Съединението я заварил в Русе, съграждани-

началото на Сръбско-българската война -1885 г. немският журналист А. фон Хуан. Сръбският крал Милан нахлул в българските земи и се канел да пие „бяло кафе в София“. „Навсякъде се виждат безутешни лица и крайно отчаяние. Само една млада, малка госпожа прави изключение – Катинка Каравелова – любезната съпруга на министър-председателя. Само тя остана непоколебима“, пише кореспондентът.

Домът на Каравелови бил превърнат в щаб за министри, военачалници и дипломати. В момент, в който цялото правителство било в паника, Екатерина се качила на един фойтон и се разхождала по улиците, за да покаже на хората, че всичко е наред. В трудни ситуации се държала много мъжки, затова я наричат „жена-Бисмарк“.

Когато княз Александър I посетил премиера в дома му и го наградил с орден „Св. Александър“ I ст., а на съпругата му подарил свой портрет, по съвет на жена си, Каравелов върнал отличието – по конституцията орденът не се давал на граждански лица.

Смъртната присъда. През 1891 г. Каравелов е сред обвинените за връзка с убийството на министър Белчев. Военният съд го затваря за 5 г., а съпругата му е поставена под домашен арест. Единствен Пенчо Славейков посещавал „чумавата къща“ и помагал на семейството. Изправили Екатерина пред съда за предателство, т. к. се обърнала към чужди дипломати в България с молба да се застъпят за невинно осъдените. Тя заявила: „Направих това, което би направила всяка жена на мое място за своя мъж“. Стефан Стамболов наредил да бъде осъдена на смърт. Спасила я блестящата защита на доктора по право Константин Стоилов. По-късно в своите „Спомени за Стамболов“ Екатерина ще го нарече „черен сатрап“, въпреки че, докато съпругът й бил в затвора, Стамболов тайно й пращал пари, за да преживява.

Без Каравелов. След като бил за трети път премиер, през 1903 г. Каравелов умира. Оставил

©Каравелов, Виола и Лора

то домакинство и пак жените ни имат желание и намират време за духовна култура“. Студията й на френски език „Българката вчера и днес“ предизвика международен интерес, публикувана е във Франция, Холандия, Швеция, САЩ. В нея се казва: „Ролята на българката не е в това да раздуха политическите страсти. Нейната мисия е да бъде връзката между разединените политически елементи за една обща надпартийна работа...“.

Каравелова оглавява комитета за защита на пострадалите през Септемврийските събития 1923-1925 г. През 1935 г. е начело на делегация за отмяна на смъртните присъди за политическите затворници, вкл. ценни за науката хора.

За българските евреи. На 25 май 1943 г. главният равин д-р Ашер Хананел води неколцина делегати в дома на 83-годишната Екатерина, която е активистка в Комитета за защита на евреите, и заедно написват петиция до Борис III да отмени депортацията на евреите. От себе си тя добавя: „Синко, и ти си баща, не прави никому зло“. Сама тръгва по тъмните софийски улици и предава документа на княгиня Евдокия, нейна приятелка, а тя го препраща на брат си цар Борис.

Не приела новата власт след 1944 г. В края на дните си диктувала спомените си – безценен документ от първо лице.

Умира на 87 г. на 1 април 1947 г. в София. Министър-председателят Георги Димитров разпорежда да й се направи държавно погребение в двора на църквата „Св. Седмочисленици“, до съпруга й.

Работила съм..., но това не е заслуга. През 1929 г. е чествана 50-годишната обществена дейност на Екатерина Каравелова. Присъствали Н. В. Борис III, министър-председателят Андрей Ляпчев, министри, кметът на София Владимир Вазов, други видни личности и представители на над 80 организации. Митрополит Стефан й подарил Библията и съобщил, че сутринта във всички църкви ще бият камбаните и ще се четат молитви за нейно здраве. На приветствията юбилярката благодарила с думите: „Аз дадох грижите си за моя народ. Работила съм, защото съм чувствала съзнание и нужда да работя, а това не е заслуга“.

Мария Рашкова

Използвани са публикации на: М. Антонова, Цв. Кьосева, Т. Стамболиев и др.

Годешната снимка, 1879

вечер в театър безцеремонно се настанил до нея в ложата. Гледали „Дванайста нощ“ от Шекспир.

„Независимост“, редакцията била в дома им. Веста за Съединението я заварил в Русе, съграждани-

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Юлия Младенова: 0882 98 70 14
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолетка Петкова: 5 74 55